

Školitelský posudek na diplomovou práci Barbory Tyčové: Vliv struktury vegetace na početnost ptáků lužního lesa v Česku a na Slovensku

Hned z kraje musím prohlásit, že Bářina diplomová práce prošla docela specifickým vývojem. Před nějakou dobou jsem si ve snaze najít novou perspektivu řekl, že stojí za to oživit klasické téma v ekologii ptáků totiž využívání ekologického prostoru lesa. Bára mi přišla do rány, a tak jsem se rozhodl zaměřit na Jirkou Reifem již založené výzkumné plochy v akátových lesích. Experimentální otázka zněla: „Ovlivňuje přítomnost lesního podrostu početnost a prostorovou distribuci pěníč černohlavých?“ a práce měla kontrastovat akátové a dubové porosty. Bára se pustila do práce, navrhli jsme design, vybrali přesné lokace a začal terén. Nedostali jsme se bohužel daleko, Bára musela ze zdravotních důvodů výlety do přírody ukončit a dlouho to vypadalo, že se zpět hned tak nedostane. Vytáhl jsem tedy relativně nový dataset o lužních lesích a pozměnili jsme téma. Bára se snažila odpovědět na otázku, jak dobře se početnost jednotlivých druhů ptáků vysvětlí strukturou lesa. Síla studie měla spočívat v tom, že data a testy byly dostupné na dvou prostorových škálách (sčítacího bodu a čtverce o straně 1 km) a možnosti identifikace thresholdů, tedy bodů na gradientu daného vegetačního parametru, na kterých se výrazně mění početnost daných druhů. Inspirací mi byla 10 let stará vlastní studie z Afriky (Hořák et al. 2010, *Afr. J. Ecol.*). Porovnání prostorových škál se ve výsledné práci nějak podařilo, k thresholdům se Bára analyticky nepropracovala. Aby toho nebylo málo, v závěru studií se znovu otevřela možnost vyjet do českých lesů. Považoval jsem za důležité, aby se Bára v rámci studia smočila v bahně a ve své budoucí pedagogické praxi na tuto zkušenost pamatovala. A ona se toho odvážně zhostila s maximální samostatností a pílí. Na pár druhích lužních lesů tak posbírala vlastní data, o tom, jak se opakované měření výskytu ptáků podepíše na odhadu mikro-habitatových preferencí. Malý cvičný dataset ukázal dvě zajímavosti, kterých si cením. Totiž, že i přes časově intenzivní a opakovaný sběr dat se jednotlivé druhy liší v „množství lesa“, které využívají. Ale zároveň, že pro některé (ne všechny) druhy, jako je třeba pěníč černohlavá z počátku toho příběhu, je lužní les jeden prostor. Akorát tam pěníč není dost, aby jej celý zaplnily.

Závěrem tedy musím konstatovat, že se Bára během své práce seznámila se vším, co má ptačí ekolog znát. Dotkla se dle mého soudu zajímavých témat prostorové distribuce ptáků na lokální škále. Snažila se dělat, co bylo v jejích silách a od bakalářské práce se výrazně posunula ve smyslu pochopení otázek a spisovatelských dovedností. Trochu mě mrzí, že řešená témata dokázala jen omezeně posunout, resp. dokončit, protože vždycky na něco narazila. Ve finále nejčastěji na dostupnost zvědavé energie a analytické dovednosti. Text tak sice zcela nenaplnil moje vlastně docela ambiciózní představy, no jistě naplnil to, co se od diplomové obecně očekává. Práci doporučuji k obhajobě.

David Hořák
V Praze, 8. července 2020